

ОБНОВЛЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В УМОВАХ РЕКОДИФІКАЦІЇ: НАПРЯМИ, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ

Анатолій Кодинець,
*доктор юридичних наук, доцент, завідувач кафедри
інтелектуальної власності та інформаційного права
Навчально-наукового інституту права
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка, провідний науковий
співробітник НДІ інтелектуальної власності
НАПрН України
ID ORCID: 0000-0002-0954-1474*

У статті досліджуються проблеми систематизації законодавства України у сфері правової охорони результатів інтелектуальної, творчої діяльності в умовах рекодифікації цивільного законодавства, аналізуються колізії та недоліки окремих норм, що регулюють відносин у сфері інтелектуальної діяльності. Досліджуються правові засади регламентації відносин охорони різних видів об'єктів інтелектуальної власності, деталізуються шляхи їх удосконалення, описуються заходи, що вживаються в цьому напрямі в Україні. У межах предмета дослідження наголошується на недоліках спеціального законодавства, а також норм ЦК України, суперечностях між різними законодавчими актами у сфері інтелектуальної власності та пропонуються шляхи їх вирішення.

Ключові слова: систематизація; рекодифікація; законодавство; інтелектуальна власність; колізія; охорона прав; результати інтелектуальної, творчої діяльності

Вступ. Реалізація інноваційної стратегії розвитку України передбачає створення сучасної системи нормативного регулювання відносин у сфері охорони результатів інтелектуальної, творчої діяльності, яка б забезпечувала надійний захист прав суб'єктів творчості, гарантувала їх визнання та охорону від правопорушень. З цією метою важливим є формування базової моделі розвитку інтелектуальної власності, яка, ґрунтуючись на досвіді провідних зарубіжних держав, гарантувала б створення цілісної системи охорони результатів інтелектуальної, творчої діяльності, створювала

умови для економічного зростання держави, упровадження та активного застосування інноваційних технологій.

Одним з напрямів правового регулювання, який упродовж тривалого часу потребує свого оновлення, є сфера інтелектуальної власності. Потреба у зміні цивільно-правового регулювання відносин інтелектуальної власності виникла вже досить давно, зокрема, з прийняття у 2003 році Цивільного кодексу України (далі — ЦК України) [1] та необхідності приведення положень спеціальних законів щодо правової охорони окремих об'єктів інтелектуальної власності у від-

повідність до концепції, теоретичних підходів та нормативної матерії ЦК України. Зазначимо, що засади формування правоохоронного механізму в галузі використання результатів інтелектуальної діяльності були закладені прийнятими ще в 90-ті роки спеціальними законами про охорону прав на окремі об'єкти інтелектуальної власності. ЦК України не лише значно розширив сферу права інтелектуальної власності, а й суттєво збагатив її змістове наповнення, закріпивши регулювання відносин інтелектуальної власності в окремій структурній частині кодексу — Книзі четвертій. Подальше вдосконалення нормативного масиву в галузі охорони результатів творчої діяльності мало б передбачати деталізацію положень ЦК України на рівні законів та підзаконних правових актів, спрямованих на формування надійних правових механізмів реалізації та захисту прав інтелектуальної власності. Проте лише наразі були внесені зміни до спеціальних законів у сфері інтелектуальної власності. У 2014 році Україна підписала Угоду про асоціацію з ЄС. Відтак виникла необхідність приведення існуючого нормативного матеріалу не лише до норм ЦК України, а також відповідності до підходів, визначених у положеннях Угоди про асоціацію [2], глава 9 якої містить вимоги і стандарти охорони прав інтелектуальної власності.

Зазначеним пояснюється актуальність тематики дослідження проблем оновлення та систематизації законодавства України у сфері охорони прав інтелектуальної власності.

Теорія. Методологія. Постановка проблеми. Вітчизняні науковці та юристи-практики неодноразово звертали увагу на необхідність оновлення чинного законодавства у сфері інтелектуальної власності. На цьому наголошувалося у працях О. Ф. Дорошенка, Ю. М. Капіці, О. В. Кохановської, Н. С. Кузнецової, Н. М. Мироненко, О. П. Орлюк, І. Є. Якубівського та інших учених.

Метою статті є розгляд суперечностей та колізій чинного законодавства України, що регулює відносини у сфері інтелектуальної діяльності, аналіз стану його розвитку, а також формулювання висновків і пропозицій, спрямованих на вдосконалення цивільного законодавства в галузі охорони прав інтелектуальної власності.

При підготовці цієї публікації використовувалися загальнонаукові та спеціально-юридичні методи дослідження правових явищ і юридичних категорій.

Результати дослідження. Ідея оновлення Цивільного кодексу України як базового законодавчого акта регулювання приватно-правових відносин, у тому числі у сфері інтелектуальної власності, протягом тривалого часу була предметом обговорення у професійних та наукових колах. Кабінет Міністрів України 17 липня 2019 року прийняв постанову за № 650 «Про утворення робочої групи щодо рекодифікації (оновлення) цивільного законодавства України», якою було утворено групу щодо рекодифікації цивільного законодавства [3]. Результатом діяльності робочої групи стала розробка Концепції оновлення Цивільного кодексу України [4].

Основними напрямками вдосконалення положень Книги четвертої згідно з концепцією обумовлені необхідністю: (1) внесення змін до ЦК України та спеціального законодавства, спрямованих на імплементацію Угоди про асоціацію, адаптацію законодавства України до законодавства ЄС; (2) урахування національної практики застосування законодавства у сфері інтелектуальної власності; (3) узгодження положень Книги четвертої між собою та іншими положеннями ЦК України; (4) урахування відповідного досвіду іноземних країн, зокрема країн ЄС.

Які зміни у сфері охорони об'єктів інтелектуальної власності відбулися в останні роки? На перший погляд здається, що вони досить суттєві та спрямовані на оновлення законодавства у сфері інтелектуальної власності. Проте вже їх

первинний аналіз та застосування на практиці засвідчує, що за своїм змістом зазначені нормативні трансформації мають фрагментарний характер, були розроблені без урахування концепції ЦК України та, як наслідок, виявилися не спроможними забезпечити суттєві системні перетворення у сфері охорони інтелектуальної власності. Так, у 2017 році у зв'язку з ухваленням Закону України «Про державну підтримку кінематографії в Україні» [5] були внесені зміни до Закону України «Про авторське право і суміжні права» в частині, присвяченій захисту авторських та суміжних прав. Їх наслідком, зокрема, стала зміна редакції статті 52 Закону України «Про авторське право і суміжні права» щодо визначення розміру компенсації як спеціального способу судового захисту авторських прав. У попередній редакції зазначеної норми закону розмір компенсації визначався у діапазоні від 10 до 50 тис. мінімальних заробітних плат. Наразі чинна редакція цієї статті передбачає положення про те, що розмір компенсації визначається судом як паушальна сума на базі таких елементів, як подвоєна, а у разі умисного порушення — як потроєна сума винагороди, яка була б сплачена, якби порушник звернувся із заявою про надання дозволу на використання відповідного об'єкта. На практиці застосування цієї норми призвело до складнощів, оскільки необхідно довести (у тому числі за допомогою експертного дослідження чи висновку спеціаліста) потенційну вартість винагороди за використання об'єкта інтелектуальної власності. А відтак попередня редакція цієї статті мала більш ефективне застосування для судового захисту авторських прав.

У травні 2018 року було прийнято Закон України «Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав» [6], водночас, незважаючи на його назву, досі так і не створена ефективна система діяльності організацій колективного управління, а пошук

оптимальної моделі діяльності таких організацій триває.

У вересні 2019 року було прийнято два нові закони у сфері інтелектуальної власності — Закон України «Про охорону прав на компоновання напівпровідникових виробів [7]» (у попередній редакції закон «Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем») та Закон України «Про правову охорону географічних зазначень» (у попередній редакції закон «Про охорону прав на зазначення походження товарів» [8]). По суті основною новелою першого законодавчого акта стала заміна терміна «топографія інтегральної мікросхеми» на «компоновання напівпровідникового виробу». Зазначені зміни були внесені також до ЦК України.

Передбачалося, що зміни, передбачені другим законом, повинні були мати більш істотний характер та бути спрямованими на відмову від поділу зазначень походження товару на просте та кваліфіковане; закріплення терміна географічне зазначення, внесення змін щодо суб'єктів права на географічне зазначення тощо. Водночас у преамбулі цього закону зафіксовано, що «особливості реєстрації, використання та захисту географічних зазначень щодо сільськогосподарської продукції, харчових продуктів, вин, ароматизованих винних продуктів, спиртних напоїв визначаються іншими законами». Таким чином, оновлений закон поширює свою дію лише щодо охорони прав інтелектуальної власності на географічні зазначення — мінеральні води, а географічні зазначення виноробної продукції та харчових продуктів залишилися за межами його правової охорони. Тим самим значно нівелюється значення цього законодавчого акта.

Зауважимо, що 21 липня 2020 року було прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення охорони і захисту прав на торговельні марки і промислові зразки та боротьби з патентними зловживаннями» № 815-IX [9] та

Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформи патентного законодавства» № 816-IX [10]. Так, Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення охорони і захисту прав на торговельні марки і промислові зразки та боротьби з патентними зловживаннями» врегулює порядок реєстрації промислового зразка та її припинення. Запроваджується адміністративний спосіб визнання недійсним свідоцтва на промислові зразки, що дасть можливість швидше та ефективніше боротися та запобігати виникненню патентного тролінгу.

Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформи патентного законодавства» гармонізує національне законодавство з положеннями права ЄС і розширює перелік прав та обов'язків суб'єктів прав на винаходи (корисні моделі) та перелік об'єктів технологій, на які не поширюється правова охорона, а також уточнює порядок надання додаткової охорони прав на винаходи лікарських засобів. Крім того, законом передбачена адміністративна процедура визнання недійсним права на винахід чи корисну модель, що дасть змогу швидко припинити активність недобросовісних власників патентів.

Аналізуючи зміни, що відбулися в галузі законодавства, яке регулює відносини інтелектуальної власності, слід констатувати, що як і раніше в нормах ЦК України залишилися окремі колізії та суперечності зі спеціальними законами, що повинні бути усунуті в процесі оновлення (рекодифікації) цивільного законодавства.

Наведемо кілька прикладів. ЦК України в ч. 2 статті 1114 містить положення про те, що факт передання виключних майнових прав інтелектуальної власності, які відповідно до ЦК України або іншого закону є чинними після їх державної реєстрації, підлягає державній реєстрації. Ураховуючи, що права на об'єкти патентного права, тор-

говельні марки, сорти рослин та компонентування напівпровідникових виробів набувають чинності з моменту їх реєстрації, договір про передання майнових прав на такі об'єкти є чинним з моменту його державної реєстрації. Однак спеціальне законодавство містить інші вимоги до державної реєстрації договорів про передачу прав на об'єкти промислової власності, встановлюючи факультативність подібної реєстрації. Беручи до уваги, що ЦК України є основним актом цивільного законодавства (ч. 2 ст. 4), його норми мають пріоритет над положеннями спеціальних законодавчих актів, а тому застосовується підхід, визначений у ЦК України.

Згідно зі статтею 28 Закону України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» договір про передачу права власності на винахід (корисну модель) і ліцензійний договір вважаються дійсними, якщо вони укладені у письмовій формі та підписані сторонами. Сторона договору має право на офіційне загальнодоступне інформування інших осіб про передачу права власності на винахід (корисну модель) або видачу ліцензії на використання винаходу (корисної моделі). Таке інформування здійснюється шляхом публікації в бюлетені відомостей в обсязі та порядку, встановлених центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності. Як вище зазначалося, закон у 2020 році було прийнято в новій редакції, однак вказана колізія так і не була усунена.

Норми ЦК України подекуди також далекі від досконалості, а законодавче викладення окремих положень норм кодексу не сприяє однозначному їх застосуванню. Найбільш курйозною в цьому аспекті є норма статті 488 ЦК України, яка стосується правового регулювання строків чинності майнових прав інтелектуальної власності на сорти рослин та породи тварин, ч. 4 та ч. 6 цієї статті дослівно співпадають. Прикладом іншої невдалої норми ЦК України, що стосу-

ється інтелектуальної власності, є положення ч. 3 статті 1122 ЦК України, яка містить формулювання: «умова договору, відповідно до якої користувач має право продавати товари (виконувати роботи, надавати послуги) виключно певній категорії покупців (замовників) або виключно покупцям (замовникам), які мають місцезнаходження (місце проживання) на території, визначеній у договорі». При фіксації цієї норми законодавець, мабуть, забув записати основну кінцеву фразу — «є нікчемною». Лише за такого розуміння положення ч. 3 статті 1122 набуває юридичного сенсу. Проте незважаючи на тривалий час, що сплинув після набуття чинності ЦК України, законодавець так і не спромігся усунути ці недоліки та технічні помилки з його тексту.

Недоліки існують також у формулюваннях окремих положень ЦК України, які регулюють відносин інтелектуальної власності, що не призводять до їх уніфікованого застосування на практиці. Так, уже в першій статті Книги четвертої — статті 418 ЦК України (визначення права інтелектуальної власності), зафіксовано, що право інтелектуальної власності — це «право особи на результат інтелектуальної, творчої діяльності або на інший об'єкт права інтелектуальної власності, визначений цим Кодексом та іншим законом». По суті характеристика терміна «інтелектуальна власність» надається через термін «об'єкт інтелектуальної власності». За такого формулювання теза про те, що «право інтелектуальної власності — це право на об'єкт інтелектуальної власності» хоча є правильною по суті, проте виглядає як певна тавтологія. Доцільніше розвести ці положення, визнавши, що «право інтелектуальної власності — це право особи на результат інтелектуальної, творчої діяльності. Об'єкти права інтелектуальної власності визначені цим Кодексом та іншими законами України».

Суттєве значення має формулювання статті 419 про незалежність права інте-

лектуальної власності та права власності («право інтелектуальної власності та право власності на річ не залежать одне від одного. Перехід права на об'єкт права інтелектуальної власності не означає переходу права власності на річ...»). Саме ця стаття часто є нормативною підставою розмежування речових прав та прав інтелектуальної власності. Водночас такому розмежуванню у ЦК України приділено дуже мало уваги. Формулювання окремих норм ЦК України, навпаки, дають змогу говорити про ототожнення чи, принаймні, застосування за аналогією до відносин інтелектуальної власності положень про права власності на річ. Наприклад, згідно з ч. 2 статті 656 ЦК України предметом договору купівлі-продажу можуть бути майнові права. До договору купівлі-продажу майнових прав застосовуються загальні положення про купівлю-продаж, якщо інше не впливає зі змісту або характеру цих прав. Подібні норми щодо майнових прав як предмета договору закріплені також стосовно договору дарування (ч. 2 ст. 718), оренди (ч. 2 ст. 760 ЦК України) тощо. На рівні судової практики така нечіткість формулювань призвела до виникнення підходу про можливість поширення на відносини інтелектуальної власності (зокрема, прав на торговельні марки) правового режиму спільної власності.

Тому в нормах ЦК України повинні бути конкретизовані положення щодо розмежування та різний характер речових прав, спільної власності та прав на результати інтелектуальної, творчої діяльності, що необхідно здійснити вже зараз у процесі перегляду (рекодифікації) цивільного законодавства. У межах інтелектуальної власності немає і не може бути спільної власності (часткової чи сумісної власності). Режим спільної власності може стосуватися лише доходів, одержаних у результаті використання об'єктів права інтелектуальної власності та розпорядження майновими правами на такі об'єкти.

Ще один недолік формулювання ЦК України — визначення кола суб'єктів інтелектуальної власності. Відповідно до статті 421 суб'єктами права інтелектуальної власності є: творець (творці) об'єкта права інтелектуальної власності (автор, виконавець, винахідник тощо) та інші особи, яким належать особисті немайнові та (або) майнові права інтелектуальної власності відповідно до цього кодексу, іншого закону чи договору. Значимо, що ЦК України розмежовує категорію «особа» та «учасник цивільних правовідносин». Згідно зі статтею 2 особами є фізичні та юридичні особи. Категорія «учасник цивільних правовідносин» є більш широкою, до неї належать фізичні та юридичні особи, а також суб'єкти публічного права: Держава Україна, Автономна Республіка Крим, територіальні громади, іноземні держави. Відтак, формально, суб'єктами права інтелектуальної власності є лише творець (творці) та інші фізичні та юридичні особи, яким належать права інтелектуальної власності. Держава Україна, територіальні громади, іноземні держави чи міжнародні організації як суб'єкти публічного права, за існуючого формулювання статті 418 і статті 421 ЦК України, не є суб'єктами права інтелектуальної власності. Мабуть, з метою подолання цієї розбіжності доцільно застосувати розширене, а не буквальне тлумачення тексту законодавчого акта, розуміючи під суб'єктами права інтелектуальної власності не лише фізичних та юридичних осіб, а й інших учасників цивільних правовідносин. Проте оновлен-

ня цивільного законодавства повинно усунути й цю законодавчу прогалину.

Висновки. Підсумовуючи аналіз проблем та перспектив оновлення нормативно-правових актів у сфері інтелектуальної власності, наголосимо на потребі формування дієвої системи юридичних механізмів реалізації та захисту прав на результати інтелектуальної, творчої діяльності. Її створення не повинно обмежуватися формальним перегрупуванням функцій відповідних державних органів та поверхневими законодавчими змінами. Лише за рахунок упровадження глибинних законодавчих трансформацій, приведення існуючого нормативного масиву у відповідність до європейських підходів, закріплення засад правової визначеності та прозорості діяльності державних органів може бути побудована ефективна національна модель охорони прав інтелектуальної власності. Усунути існуючі недоліки законодавчих положень, подолати колізії та суперечності нормативного регулювання відносин інтелектуальної власності можливо та необхідно вже зараз у процесі реалізації Концепції оновлення ЦК України, підготовки змін до кодексу та перегляду існуючих засад законодавчого регулювання у сфері правової охорони об'єктів інтелектуальної власності. ●

Список використаних джерел / List of references

1. *Цивільний кодекс України (зі змінами). Відомості Верховної Ради України. 2003. № 40. Ст. 356.*
2. *Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. Офіційний вісник України. 2014. № 75. Т. 1. С. 83. Ст. 2125.*
3. *Про утворення робочої групи щодо рекодифікації (оновлення) цивільного законодавства України : постанова Кабінету Міністрів України від 17 липня 2019 р. № 650. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-utvorennya-robochoyi->*

- grupi-shchodo-rekodifikaciyi-onovlennya-civilnogo-zakonodavstva-ukrayini-s-650-170719.*
4. Концепція оновлення Цивільного кодексу України. Київ : АртЕк, 2020. 128 с.
  5. Про державну підтримку кінематографії в Україні : Закон України від 23 березня 2017 р. Відомості Верховної Ради України. 2017. № 20. Ст. 240.
  6. Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав : Закон України. Відомості Верховної Ради України. 2018. № 32. Ст. 242.
  7. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення охорони прав на komponuvannya napivprovodnikovix vurobitiv : Закон України. Відомості Верховної Ради України. 2019. № 42. Ст. 236.
  8. Про правову охорону географічних зазначень : Закон України. Відомості Верховної Ради України. 1999. № 32. Ст. 267.
  9. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення охорони і захисту прав на торговельні марки і промислові зразки та боротьби з патентними зловживаннями : Закон України.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689-12#Text>.
  10. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформи патентного законодавства : Закон України.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/816-20#Text>.
1. Tsyvilnyi kodeks Ukrainy (zi zminamy). Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy. 2003. № 40. St. 356.
  2. Uhoda pro asotsiatsiiu mizh Ukrainoiu, z odnii storony, ta Yevropeiskym Soiuzom, Yevropeiskym spivtovarystvom z atomnoi enerhii i yikhnimi derzhavamy-chlenamy, z inshoi storony. Ofitsiyni visnyk Ukrainy. 2014. № 75. T. 1. S. 83. St. 2125.
  3. Pro utvorennia robochoi hrupy shchodo rekodyfikatsii (onovlennia) tsyvilnoho zakonodavstva Ukrainy : postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 17 lypnia 2019 r. № 650. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-utvorennya-robochoyi-grupi-shchodo-rekodifikaciyi-onovlennya-civilnogo-zakonodavstva-ukrayini-s-650-170719>.
  4. Kontseptsiiia onovlennia Tsyvilnoho kodeksu Ukrainy. Kyiv : ArtEk, 2020. 128 s.
  5. Pro derzhavnu pidtrymku kinematohrafii v Ukraini : Zakon Ukrainy vid 23 bereznia 2017 r. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy. 2017. № 20. St. 240.
  6. Pro efektyvne upravlinnia mainovymy pravamy pravovlasnykiv u sferi avtorskoho prava i (abo) sumizhnykh prav : Zakon Ukrainy. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy. 2018. № 32. St. 242.
  7. Pro vnesennia zmin do deiakykh zakonodavchykh aktiv Ukrainy shchodo vdoskonalennia okhorony prav na komponuvannya napivprovodnykovykh vurobitiv : Zakon Ukrainy. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy. 2019. № 42. St. 236.
  8. Pro pravovu okhoronu heohrafichnykh zaznachen : Zakon Ukrainy. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy. 1999. № 32. St. 267.
  9. Pro vnesennia zmin do deiakykh zakonodavchykh aktiv Ukrainy shchodo posylennia okhorony i zakhystu prav na torhovelni marki i promyslovi zrazky ta borotby z patentnymy zlovzhyvanniamy : Zakon Ukrainy.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689-12#Text>.
  10. Pro vnesennia zmin do deiakykh zakonodavchykh aktiv Ukrainy shchodo reformy patentnoho zakonodavstva : Zakon Ukrainy.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/816-20#Text>.

Надійшла до редакції 18.11.2021 року

Кодинец А. Обновление законодательства в сфере интеллектуальной собственности в условиях рекодификации: направления, проблемы, перспективы. В статье исследуются проблемы систематизации законодательства

України в сфері правової охорони результатів інтелектуальної, творчої діяльності в умовах рекодифікації, аналізуються колізії та недоліки окремих норм, регулюючих відносини в сфері інтелектуальної діяльності. Досліджуються правові основи регламентації відносин охорони різних видів об'єктів інтелектуальної власності, деталізуються шляхи їх удосконалення, описуються кроки, здійснювані в цьому напрямку в Україні. В межах предмету дослідження відзначаються недоліки спеціального законодавства, а також норм ГК України, супереччя між різними законодавчими актами в сфері інтелектуальної власності та пропонуються шляхи їх вирішення.

Ключевые слова: систематизація; рекодифікація; законодавство; інтелектуальна власність; колізія; охорона прав; результати інтелектуальної, творчої діяльності

Kodynets A. Updating legislation in the field of intellectual property in the conditions of recodification: directions, problems, prospects. Implementation of an innovative model in Ukraine is not possible without the creation of a modern system of regulatory relations in the field of protection of intellectual property that would ensure protection of human subjects of creative work (authors, artists, and inventors), guaranteeing observance of their rights, and protection against possible violations.

The first steps in improving a legal mechanism for the use of results of intellectual and creative activities are laid in adopted in 2003 by the Civil Code of Ukraine, which not only greatly expanded the scope of intellectual property rights, but also significantly enriched its substance. In the Civil Code of Ukraine relations in the field of intellectual property were first fixed in a separate structural part (book 4 «Intellectual Property Rights»), which indicates their importance to private law.

Further improvement of the normative array in the field of protection of the results of creative activity should provide for the specification of the provisions of the Civil Code of Ukraine at the level of laws and by-laws, aimed at the formation of reliable legal mechanisms for the implementation and protection of intellectual property rights. However, only now changes have been made to special laws in the field of intellectual property. In 2014, Ukraine signed an Association Agreement with the EU. It became necessary to bring the existing regulatory material not only to the Civil Code of Ukraine, but also to comply with the approaches defined in the provisions of the Association Agreement, Chapter 9 of which contains the requirements and standards for the protection of intellectual property rights.

The article examines the problems of updating and systematizing the legislation of Ukraine in the field of legal protection of the results of intellectual, creative activity, analyses the collisions and shortcomings of certain norms governing relations in the field of intellectual activity. The legal basis for the regulation of the protection of different types of intellectual property objects is investigated, the ways of their improvement are detailed, the steps taken in this direction in Ukraine are described. Within the framework of the research subject, the shortcomings of special legislation, as well as the norms of the Civil Code of Ukraine, contradictions between various legislative acts in the field of intellectual property are noted and ways of their resolution are proposed.

Keywords: systematization; recodification; legislation; intellectual property; collision; protection of rights; the results of intellectual, creative activity